

XXXII. évfolyam
Főszerkesztő: Dr. MARTON ERNŐ
 A szerkesztésért és kiadásért
 felelős: **SCHÖN DEZSŐ**
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 TEL-AVIV, SCHLESINGER-U. 9
 Telefon: 29 - 98

UJ KELENT

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

מזרח חדש
 (אוי קלעט)
 עתון יומי בלתי מפסקת הוצאת - שנת ל"ב
 הוציא: ד"ר א. מרטון
 האדריא: דוד שן
 המערכת והתחנה:
 תל-אביב, רחוב שלזינגר 9

A FÜGGETLENSÉG ELSŐ ÉVFORDULÓJA

Az irástudó kortárs legszebb kötelességei közé tartozik, hogy kora nagy elményeiről észintén beszámoljon az utókornak. Az eljövendő nemzedékek embere joggal emelhet igényt arra, hogy ezek a szemtanu-vallomások élő képet követsenek el hozzá a nagy napok hangulatából, mert csak ezen keresztül lehet eljutni az események lélekéhez.

Nemzeti és állami függetlenségünk első évfordulóján hadd pergessük le újra lelki szemeink előtt azt a páratlan, különös hangulatu filmet, amelynek egy évvel ezelőtt tanui voltunk. Ahogy most visszatérünk az idő periszkopjára, szinte lehetetlennek tűnik, hogy minde csak egy évvel ezelőtt történt. Annál minden történeti velünk és körülöttünk ez alatt az év alatt, annyi megrázó és felemelő élmény sűrűsödött össze bennünk, hogy szinte úgy tűnik, mintha az a nap, Függetlenségi Nyilatkozatunk napja már valahol a messzi múltban fényesedne.

Pédig állami függetlenségünk kialakítása nem ment végbe kurték harsogása, dobok pergése és ujjongó tömegek üdvözlésével. Egyszerű, komoly, sőt mondhatnám komor ünnepség volt ez.

Azon a napon fülledt, nyomasztó chamzsin ült a város felett. Az arab sívatag felől vészjósló hóhullám hömpölygött a tengerpart felé s a májusi ég kékjét olomszürke fátyol takarta el. Nagyon különös nap volt. Az utcákon járkáló emberek arcáról világosan le lehetett olvasni a lelkükben viaskodó értelmek kettősségét. Tudták, hogy nagy napra ebredtek, amelyen hetven zsidó generáció álma kel életre, de tudták azt is, hogy a lépés, amelynek megtételére készülünk, nemzetünk legnagyobb próbatétele és kockázatvállalása. Tudták, hogy elérkeztünk az Élet és Halál nagy választójához.

Az ország már hónapok óta égett mind a négy sarkában, de holnap, a Függetlenségi Nyilatkozat elhangzása után, hét arab állam fegyveres haderői indulnak el még meg nem rajzolt határaink felé, azzal az eltökélt szándékkal, hogy vérbe és tűzbe fojtsák nemzeti szabadságvágyunkat. Ezen a napon, már senki sem ringatta magát illuziókban. A vídám ünneplésre nem volt idő és hangulat.

Az Allamtanács ünnepélyes ülése is ennek a különös, kettős hangulatnak a jegyében zajlott le. A rendkívüli idők rendkívüli óvatossági intézkedéseket tettek szükségessé. A lapoknak tilos volt megírni, hol és mikor lesz az Allamtanács ülése. Az ideiglenes kormány és az Allamtanács tagjai kívül mindössze 150 vendéget hívtak meg és a meghívókat az utolsó órákban kézbesítették küldöncök útján. Jömagam csak két órával az ülés megkezdése előtt kaptam kézbe a meghívót. Figyelemreméltó volt ennek a meghívónak a szövege:

„Ezennel tisztelettel meghívót küldünk önnek a7 Allamtanács ülésére, amelyen kikáltjuk függetlenségünket. A gyűlés pnteken; Ijjar hó 5-én (1948 V. 15.) dél után 4 órakor lesz a tel-avivi muzeum termében. Kérjük tartalva titokban e meghívó tartalmát, valamint a gyűlés időpontját és helyét. A meghívó szigorúan személyes jellegű.”

A muzeumbo7 vezető utvonalatok szögön katonai ellenőrzés alá helyezték. Fél négy órakor már zsufolásig telve volt a muzeum aránylag kicsiny kiállítási terme. A falakat mindössze két hatalmas nemzeti zászló és egy Herzl-kép díszítette. Lassanként megérkeztek az Allamtanács és a ideiglenes kormány tagjai és egyenként foglalták el helyüket a székükre fenntartott emelvényen. A teremben halk zsongás és az egésznek valami családias jellege van. Semmi teatrális rendes, semmi póz, semmi készakarát ünneplésség. Az első pillanatokban szinte megrázkóztam ezen a keresetlen és formálanságon és arra gondoltam, hogyan fogjuk ezt a képet elkövetíteni eljövendő korok ifjúságának. Még egy rendes filmfelvételt sem lehet majd készíteni néptünk e nagy eseményéről.

Csakhamar azonban szinte resteltem

magam e külsőséges aggodalmak miatt. Csakhamar megcsapott és hatalmába kerített ennek az egyedülálló pillanatnak lenyűgöző nagysága és lélek megrázó hangulata. Az ünnep nem kívülről, hanem benn a lelkekben zajlott le.

Pont 4 órakor David Ben Gurion miniszterelnök 3 kalapácsütéssel nyitotta meg az ülést, majd a jelenlévők elénekelték a Hatikvát. Ezután a miniszterelnök minden szónoki bevezetés nélkül elkezdte olvasni a Függetlenségi Nyilatkozat szövegét. Hangja először fátyolos, megindult, de csakhamar visszanyeri felső regiszteren mozgó érces csengését. A szemek eleinte szinte megbabonázza szögödek a beszédre, de ahogy az olvasás szakaszról szakaszra halad előre, megfigyelem, hogy egyre többen hajtják le fejüket, némelyek még karjukkal is megtámasztják és az arckifejezések olyan, mintha nyitott szemmel álmodnának. Es az arckifejezések szakaszról szakaszra vált toznak.

Mert a Függetlenségi Nyilatkozat, a maga klasszikus egyszerűségében és tisztaságában csodálatos egy irás. Rövid mondatokban a zsidó történelem egész korszakait sűrít össze, párosos szakaszokban dramatizálja a galúti zsidósors egész tragikumát és a nép el nem csúszó vágyakozását Erec Jisráél és a szabad nemzeti lét után. „Erec Jisráéiben kelt életre a zsidó nép, ezen a földön formálódott ki szellemi, vallási és politikai egyénisége, itt dt független állami életet” — hangzanak a Függetlenségi Nyi-

latkozat első sorai és ettől a perctől kezdve senki sem bír szabadulni a történelmi szöveg magikus köréből. Van úgy néha, hogy az ember pillanatokig egész korszakok eseményeit éli át. Ez történt most is. Szinte látni lehetett, mint viharzanak át a hallgatók lelkén évszázadok eseményei, miként élik és szenvedik át újra a közelmúlt nagy nemzeti katasztrófáját és hogyan emelkedik ki mindebből, mint egyetlen lehetséges megoldás: az állami függetlenség megteremtésének szükségessége.

Mire a felolvasás véget ér, különös izásban vannak a szemek. Nem tapsal és nem hangos helyesléssel jelzik a jelenlévők a Függetlenségi Nyilatkozat elfogadását. Olyan nagy ez a pillanat, hogy sentségtörés volna hangos indultnyilvánítás. Az allamtanács tagjai és a vendégek egy percés csendes felállással jelzik, hogy elfogadják a Nyilatkozat szövegét. Ebben a visszafojtott, pattanásig feszült csendben áll fel az ósz Ráv Fischmann és elcsukló hangon mondja el a „Schechejanu” imát. „Aldással örökökölő Istentünk, hogy életben hagyta és megérünk engedtet ezt a napot.”

Es miközben Fischmann rabbi az imát mondotta, a szemekben egy különös izzás is felengedett, kissé elhomályosodott s a szemszögletekből lassanként, de visszafojthatatlanul peregni kezdtek a könnyecsek. Figyeltem az egész termet, e pillanatban egyetlen szem sem maradt szárazon. A megindultság, az öröm, de ugyanakkor a mindenne, a ha-

lára elszántság könnyei voltak ezek. A nagy pillanat igérete hatalmába kerített mindenkit. Ha azelőtt még mardosták kételemek a szíveket, ezek a könnyek nyomtalanul elmosták őket. Az alvajárók biztossággával hagytuk el a muzeum épületét.

Tudtuk, hogy az ami elő megünk, maga a Sors, egy nép Sorsa. Tudtuk, hogy ezzel a sorssal szembe kell néznünk, ha élni akarunk. Es tudtuk, hogy a mi népünk élni fog, mert küldetése van ezen a világon.

Azóta egy év telt el. Egy év? Nem, évszázadok, évezredek! Ez a7 esztendő kétezer év történetét hidalta át olyan íveléssel, amelyre a történelem nem ismer példát. Ez az év ismét összekötötte a zsidó történelem két évezredet át meg szakadt fonálát és hazát adott a hazátlan népnek.

Es ez az esztendő lesz ezután bívalmunk és reményeink forrása. A válság és csüggedés óráiban ehhe az évhez fordulunk majd vissza, ennek eseményeiből és tani tásáiból merítünk majd új erőt és hitet a további küzdelemhez. Ha a zsidó nép hű marad ennek az évnek tradícióhoz, akkor a csodák, amelyek ebben az évben történtek, újra és újra megismétlődnek velünk és a zsidó történelemben kezdet veszli egy új, nagy és boldog fejezet.

Dr. Marton Ernő.

A kormány proklamációja

A Függetlenségi nap alkalmából a kormány a következő kiáltványt intézte az országhoz:

Ma egy éve, hogy a7 ország levettette magáról az idegen uralom jármát és megvalósult nemzedékek reménye, hogy Izrael ősi szülőföldjén ujféltpte államát. Egy évvel ezelőtt proklamálta I'rael politikai függetlenségét és a szolgaság korszaka végét.

Vérhullás és drága áldozatoktól terhes év, a nép hősiességének éve volt ez, a nép, amely életre és szabadságra szomjasan, a megváltáshoz vezető küzdelemben indult. Csodálatos győzelmek eztejeje volt, amelyek örökre megváltoztatták a történelem útját. Ebben az évben legyőztük támadóinkat. Ebben az évben megszűntek és megzimozodott a zsidó hadsereg. Ebben az évben megválasztottuk törvényhozó testületünket és államunk kormányát. Ebben az évben ismerték el Izraelt a földkerekség népei. Ebben az évben kezdődött meg a galut

tömeges egybegyűjtésének régen áhitott korszaka a felszabadított hazába.

A Kneszet ezt a napot, megújult függetlenségünk napját, nemzeti ünneppé nyilvánította.

Izrael ma megindult büszkeséggel és elismeréssel áldó7 fiait és lányait, a nemzet hősi emlékének, akik életüket áldozták a harc mezején, hogy zsenge fiatal és s7épségesen tisztá lelkük bátor feláldozásával kivívják népiük szabadságát. Szen telje meg Izrael emlékeit, hogy áldott legyen hősiességük fényességében; hűsleges kegyelettel vigasztalja gyás7ukban a porig sujtottakat, akik megérték és látják, hogy áldozatuk szívesen fogadtatott; hordja Izrael örökké szívében megszentelt életük és haláluk tiszta szabadságvágyát. Ma már megteremtett államunk békejének és szabadságának bí7tosságában emlékezzék meg Izrael a zsidó hadsereg bátorságáról és hősi teljesítményeiről.

Izrael ma üdvözlétet küldi fiait százezeinek, akik ebben az évben a szétszórás országából özönlöttek feléje és meg

elhelyekedésük nehézségeivel küzdenek a Hazában. Egyesüljön a nép minden rétege és csoportja, hogy magához tudja fogadni az olétevéreket és olyan néphez illó életmód önkéntes terhet vállalja, amely boldogan akarja magához ölelni a megs7üntetett galutot.

Es Te, szétszórásban élő Izrael, a ki nek szíve kitérül Cion és a Szabadság felé, látva lásd e7en a napon, hogy erőfeszítéseid áldott gyümölcsöt termettek. Készüljenek fel Izrael szétszört tör7sei az építésre, ujjas7ületésre és alijjára, mert munkájuk méltó jutalmat hoz: a nép fiait visszatérnek szülőföldjükre.

Ezen a napon s7ünjön a munka a mezőn és a műhelyben, az üzemekben és a gyárban, üzletben és irodában. I'rael ünnepe ez a nap. Gyűljön össze a nép, a család, a közösség, örömben és vigaságban, emlékezésben és ádásmondásban egysegeben és felemelkedésben.

Mert ma üli meg I'rael megújhodott szabadságának ünnepe.

A függetlenségi nyilatkozat

Itt adjuk a zsidó állam kikáltásáról szóló függetlenségi nyilatkozat teljes szövegét:

1. Erec Jisráélben kelt életre a zsidó nép, ezen a földön formálódott ki szellemi, vallási és politikai egyénisége, itt élt független állami életet, itt teremtett nemzeti és általános emberi értékű kultúrkincseket és innen adta az egész világnak a7 örökértékű könyvek-könyvet: a bibliát.

2. Országból erőszakkal történt elűzetése után is hű maradt a nép hazájához a szétszórásban és sohasem szűnt meg akán az ima, szívében a remény, hogy vissza fog térni ide és visszaser7i nemzeti függetlenségét.

3. Ez atörténelmi és erkölcsi kapcsolatot volt az, amely a zsidókat minden korban arra készítette, hogy ősi hazájukban visszatérjenek. Az utóbbi évtizedekben az országban való visszatérés vágya tömegeket mozgott meg: életük veszélyeztetése árán, akadályt nemismerő

uttrók és harcosok érkeztek ide, akik termékenyebb tették a sivatagot, feltámasztották halottaiból a héber nyelvet, városokat és falvakat építettek és nagy, fejlődő, önálló kulturával és gazdasággal rendelkező közösséget teremtettek. Békében akarták élni, de meg tudták védeni magukat és az emberi haladás áldásaival ajándékozták meg az ország összes lakóit és lelkükben a nemzeti függetlenség vágyát hordozták.

4. Az 5657 (1897) évben Herzl Tivadar nak, a zsidó államszeme megteremtőjének hívására ült össze az első Cionista Kongresszus, amely kimondotta, hogy a zsidó népnek joga van saját országában a nemzeti ujjas7ületéshez.

5. Ez a jog, amelyet az 1917 november 2-án kibocsájtott Balfour deklaráció elismert, szerves része lett a Nemzetek S7övetsége által jóváhagyott Palesztina mandátumnak, nemzetközi jogerőre emelve ezáltal a zsidó népnek ősi országával való kapcsolatát, valamint jogát nemzeti otthonának ujja7eremtéséhez.

6. A zsidó népet az utóbbi d'ben ért katasztrófa, amelynek során testvéreink millióit irtották ki Európában, újból és szükségképen arra a felismerésre vezetett, hogy a háfátlan, politikai önállóságot nélkülözö zsidó nép kérdésének egyetlen megoldása van csupán: a zsidó állam létrekeltése Izrael országában. E7 az állam szélesre fogja tárni kapuit minden zsidó előtt és a zsidó népet a nemzetek családjának egyenrangú tagjává emeli.

7. Azok a zsidók, akik a7 európai náciizmus tömeggyilkos öröletét túlélték továbbá más országok zsidói is, akadályt nem ismerve, minden ves7éellyel dacolva szakadatlanul áramlottak Erec Jisráélbe, hogy szabad emberhez méltó dolgos élet élhessenek saját hazájuk földjén.

8. Erec Jisráél zsidói a második világháboruban teljes odaadással vettek részt a szabadság- és békeszerető nemzetek oldalán a náciizmus elleni küzdelemben. Véráldozatuk és háborus erőfeszítésük megadja nekik a jogot, hogy az

Egyesült Nemzetek Szervezetét megalapító népek sorában helyet foglaljanak.

9. 1947. november 29-én az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése határozatot hozott, amely szerint fel kell állítani a zsidó államot Erec Jisráelben; felszólította a? Egyesült Nemzetek Szervezete az ország valamennyi lakosát, hogy sajátmaguk tegyék meg e határozat megvalósításához szükséges lépéseket. A zsidó népet állama megalapításához való és az Egyesült Nemzetek által elismert jogától megfosztani nem lehet.

10. Természetes joga a zsidó népnek, hogy más népekhez hasonlóan, független legyen saját szuverén országában.

11. Ezért tehát mi, a Nemzeti Tanács tagjai, akik az erecsisráeli zsidó közösséget és a cionista mozgalmat képviseljük, egybegyűltünk ma, a palesztinai brit mandátum megszűnésének napján és természetes, valamint történelmi jogaink alapján, továbbá az Egyesült Nemzetek Szervezete határozatának jogerejére támaszkodva, ezennel kinyilatkoztatjuk, hogy zsidó államot létesítünk Erec Jisráelben és ez Izráel Állama.

12. Kimondjuk, hogy a brit mandátum megszűnésének időpontjától, vagyis a mai szombatira virradó éjféltől, 5708 évi Ijjar 6, azaz 1948 május 15-től kezdődőleg, mindaddig — de legkésőbb 1948 október 1-ig — amíg az alkotmányozó Nemzeti Tanács által hozandó törvények kel összhangban megalakulnak a megválasztott és elismert kormányzati szervek, a Nemzeti Tanács, mint Ideiglenes Allamtanács működik, amelynek jelenlegi végrehajtó szerve fogja képezni a zsidó állam ideiglenes kormányát. Az állam hivatalos neve IZRÁEL.

13. Izráel Állama megnyitja kapuit a világ minden táján élő zsidók előtt; fejleszté az országot valamennyi lakosának időre; a zsidó próféták által hirdetett eszmék; a jog, az igazság és a béke fogják alkotni államisága talpkövét; teljes társadalmi és politikai egyenlőséget ad, hitre, fajra és nemre való tekintet nélkül, valamennyi polgárának; biztosítja a lelkiismereti, nyelvi, nevelési és kulturális szabadságot; örökíti a? összes vallások szent helyeinek sérthetlenségén és hűséget fogad az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmányában lefektetett elveknek.

14. Az Egyesült Nemzetek közgyűlése által 1947. november 29-én hozott határozat megvalósításában Izráel Állama kész együttműködni az Egyesült Nemzetek szerveivel és intézményeivel és meg fogja tenni a szükséges lépéseket az egész ország gazdasági egységének a megteremtésére.

15. Felhívjuk az Egyesült Nemzeteket, segítsék a zsidó népet állama megalapításában és fogadják be Izráelt a népek családjába.

16. Az ellenünk indított támadó háboru dacára is felhívjuk Izráel arab lakosait, térjenek vissza a béke útjára és vegyenek részt országunk fejlesztésében, amelynek maradéktalan polgárjogait fogják élvezni és arányos képviselőség lesz a kormányzat összes — ideiglenes, vagy végleges — szerveiben.

17. Békés és baráti jobbot nyújtunk a velünk szomszédos országok és azok arab lakosai felé és felhívjuk őket, hogy működjenek együtt a független zsidó néppel. Izráel Állama részt kíván venni a Közpökelet békés fejlesztésének és újáteremtésének munkájában.

18. Felhívjuk a zsidó népet a szétszórtatás összes országaiban, hogy tömörüljön körénk és nyújtson segítséget a bevándorlás és országfejlesztés feladatainak végrehajtásában; tartson ki mellettünk a végéskig abban a küzdelemben, amelynek végcélja nemzedékek álmanak megvalósítása — Izráel megváltása.

Izráel szírtjébe vetett bízáalommal írjuk laá sajtkezüleg ezt a Kiálványt, az Ideiglenes Allamtanács ülésén, ma, pénteken, 5708 Ijjar hó 5-én, 1948 május 14-én.

David Ben-Gurion, Daniel Auster, Mordechaj Bentov, Jicchák Ben-Cvi Elijáhu Berlin, Dr. Frit? Bernstein, Rabbi Wol Gold, Meir Grabovskij, Jicchák Grirzaum, Dr. Abraham Granovskij, Elijáhu Dobkin, Meir Wilner-Kovner, Zerach Wahrhaftig, Herzl Vardi, Ráchel Kagan, Rabbi Kalman Kahana, Szadja Kovashi, Rabbi Jicchák Meir Levin, Meir David Levenstein, Cvi Lurie, Golda Myerson, Nachum Nir, Cvi Segal, Rabbi Juda Léb Hakohen Fischman, David Cvi Pincas, Aron Zisling, Mose Kolodny, Eliezer Kaplan, Abraham Katzenelson, Felix Rosenblüth, Bert Rafler, Mordechaj Schattner, Ben-cion Sternberg, Behar Shitrit, Moshe Schapira, Mose Shertok.

Ben Gurion miniszterelnök rádiószózata

Tegnap este 8 órakor Dávid Ben Gurion miniszterelnök nagy beszédet intézett a Kol Jisráel útján a? ország népéhez.

— Eddig — mondotta a miniszterelnök — két nemzeti ünnepe volt népünknek, a szabadság és a megváltás ünnepe. Az ősbib ünnepe, az Egyiptomból való kivonulás ünnepe, amelyet immár 3300 éve ültünk meg, legendák és történetek lebegik körül arról a nagy csodáról, amely népünkkel történt — az Egyiptomban eltöltött 400 éves első galu keserű és kemény szenvedései után. Ez a? első ünnepe népünk történetének legnagyobb alakjával van összekötve, tanítónk, Mózes óriási alakjával, aki harcos, felszabadító, tanító, törvényhozó, népvezér, hadvezér és mindenekelőtt próféta, Izrael prófétáinak legnagyobbja és végelsője volt, aki népét kivette a szolgaság or-

szágából a? élet és az igazság tanítását adta neki és el is vezette az Igéret Földjének határáig, habár ő maga nem jutott el oda és csak messziről látta, halála előtt az országot.

— A második nemzeti ünnepe, a Chanuka, amely Izrael legkésőbbi ünnepe. Annak is 2114 éve már, hogy Jehuda Makkabi legyőzte Antiochus Epiphanes görög-szirai csapatait, előbb Bet-Choronnál, a?után a Latrun melletti Emmausnál, Gezernél, Asdodnál, Javne mellett és végül Bet-Curnál, amely Edomban van, ostrom alá vette és felszabadította Jeruzsálemet és Kiszlöv 25-ikén, 235 évvel a második Templom elpusztulása előtt megítéltotta és újra felavatta a Szentélyt, amelyet a görög-sziriaiak és az elgőrogősödött zsidók tisztáltanná tettek. Hosszu-hosszu időre ez volt az utolsó nemzeti ünnepe.

Akik mindig hittek a zsidó feltámadásban

Ben-Gurion ezután a római uralomról a nagy felkelésről, Jeruzsálem pusztulásáról, Barkochba és Rabbi Akiba lázadásáról beszélt, amelynek leverése után ugy látszott, hogy Izrael névét örökre kitörölték az önálló népek sorából. Az országban idegen hódítók váltották egymást és a? örökös háborúk és pusztítások következtében a zsidó nemzet elszóródott a világ minden részébe és száműzött, bolyongó néppé vált, amelyet minden oldalról gyűlöletenger vett körül.

— De azok, akik hűségesen maradtak Izrael népének, továbbra is megőnépelték a szabadság ünnepeit, nemcsak mint a multa emlékeztető napokat, hanem a jövőnek szóló remény szimbólumaként is. Ez a remény nem volt hiábavaló. A mi napjainkban valóra vált és testet öltött. Egy évvel ezelőtt ezen a napon teremtettük meg a zsidó államot és ma a függetlenség ünnepeit ültük meg, az első nemzeti ünnepeit, amely több, mint 2100 év után, Jehuda Makkabi óta életre kelt.

A miniszterelnök a továbbiakban meg emlékezett azokról a? uttoró nemzedékekről, amelyek az országépítés elején állottak és a zsidó nép nagy tömegeiről, amelyek a kimondhatatlan szenvedések és üldözések évszázadain keresztül a lelkükben megőrizték a megváltás és az újáéledés ideálját. S éppen a nép történetének legsötétebb és legtragikusabb napjaiban, amikor fiaink egyharmadát hurcolták vesztőhelyre a világ náci-hóhérjai, nyilvánította ki népünk a hűség szerénységével azt a? elszánt akaratát, hogy újra és azonnal feltámassza Izrael államát. Es a? állam megvalósult. Megvalósult a szétszórtatás minden részéből idesereglett zsidó ifjuság halált-

megvető bátorsága, lelkes önfeláldozása és csodálatos győzniakarása révén. Nekik köszönhető, hogy felszabadították a? ősi földet Libanon határáról a Vörös tengerig és felemelték Izrael tekintélyét a világ szemében.

Sok-sok éven át kell még készen állanunk

— Es habár mindnyájunk szíve csordultig tele van hálával és hódolattal Izrael ura iránt, — folytatta Ben Gurion — ne álltsuk magunkat azzal, hogy már befejeztük a művünkét. Még csak a munka elején vagyunk. Hosszu és nehéz út áll még előttünk és sulyo megpróbáltatások várnak ránk. Nem fogunk visszariadni, de nem is fogunk babérainkon pihenni. Sulyos katonai ütközetekben állottuk meg a helyünket. Valamennyiből éppen, sőtellenül és becsülettel kerülünk ki. De a biztonságunkat, sőt létünket fenyegető veszedelmek nem szüntek meg és egyhamar nem is fognak megszűnni. Sok-sok éven át kell még a? országgal állnunk, sok energiát és áldozatot kell befektetnünk szárazföldi, légi és tengeri véderőnk megerősítésébe. De a biztonságunk nemcsak a fegyverek erején fog nyugodni, hanem a? igazság és haladás rendszerén az országban belül, kül földi szomszédainkkal pedig a békére és a kölcsönös segítségre irányuló őszinte törekvésünkön.

Három állammal, Egyiptommal, Libanonnal és Transzjordániával már aláírtuk a fegyverszüneti egyezményt és megbízottaink Lausanneban készék a békétől tárgyalni. A népnek a válaszóások alatt és a nemzetgyűlésben kifeje-

BUTORVÁSÁRLÁS
előtt tekintse meg raktáramat
M. BUNCZEL
TEL AVIV, Wolfsohn 12. szám
Herzlsarok.

MÁJUS 15-ikén
ujjonnan átszerveve megnyílik
TIBERIÁSON a
CAFE-RESTAURANT AVIV
MAGYAR KONYHA
Tulajdonos: Engel József
(azelőtt Nagyvárad)
Rhv. Hagail, a Kirjat Schmueli
autóbusz mellett

Uj mechanikai üzemhez szakember tökéstárs kerestetik.
Minimális tökekvánalom
5.000 IL.
készpénzben, vagy gépekben.
CIM A KIADOBAN
este 6-7-ig.

zóra jutott szilárd és világos akaratának megfelelően a kormány semmiféle erőszítést nem fog elmulasztani, amely tartós és tisztességes békére vezethet valamennyi szomszédunkkal. Nemcsak passzív békére gondolunk, nemcsak olyan békére, hogy kölcsönösen nem bántjuk egymást, hanem aktív békére, a kölcsönös megsegítés és egymásraultaltság békéjére, az egész Közelkelet javára.

Baráti viszony Kelettel és Nyugattal

Annak hangsúlyozása után, hogy a zsidó állam továbbra is baráti kapcsolatokra törekszik a világ valamennyi népével, ugy keleten, mint nyugaton, Ben Gurion miniszterelnök a zsidó nép elismerését fejezte ki mindazoknak az államoknak, a segítségért, amelyek kisebb, vagy na-

(Folytatás a negyedik oldalon)

HÉBER TANFOLYAM

— Huszonkettedik lecke —

הדירה A lakás.

Míthogy ez a kérdés távolról sincs megoldva, időzünk még egy kicsit ennél a témánál. Az emberek ugyanis szívesen beszélnék arról, ami nekik fáj. (Az epekö vigjáték anyag.)

איפה אתה? Efo átá gir,

Simon? Ha szósterint fordítom le ezt a mondatot, így jön ki: *Hol te laksz? Simon?* Ami azt jelenti: más a héber mondat szerkezet és más a magyar. Erre vonatkozó szabályokat még nem adunk. Az olvasó egyelőre figyelje meg, hogyan köpez a héber mondatot.

איני גר ברחוב הרצל, מספר שלשים (30)

A Herzl-ucca 30 szám alatt lakom.

בית כמה הדרים הדירה? Hány szobás a lakás?

הדירה היא בית שני (2) חדרים. A lakásban van két szoba, konyha és mellékhelyiség.

„Ben” (ezt már tanultuk) fiut jelent. Azt jelenti, hogy valakinek a fia. „Bát” lányt jelent. Valakinek a lánya. A héber azonban nem elgészlik meg ennyivel, mert a két szó átvitt értelemben más jelentőséget kap.

Ha a? mondják valakiről, hogy „ben

eszrim”, akkor tudom, hogy egy husztesztendő férfirol van szó. „Bát eszrim” — egy husztesztendő nő. A ben és a bát teht személynékv vagy tárgynak a tulajdonságát fejezi ki. Mi jellemzi tehát ezt a lakást, hány szobás e? a lakás? *Bát kámá chadarim hadira?* Es erre azt a választ kapom: *Hádira hi bát...* A lakás x.szobás. (Dirá — nőnemű, ezért bát.)

A ben és bát szóvak előfordulnak még vagy hatvan változatban. Minden összetételnél a szó más értelmet kap. A nyelvtanulást ez nem nehezíti meg, hanem ellenkezőleg, az ismert szavak — összetételük folytán — újabb értelmet kapnak, s ezek a variánsok gyarapítják nyelvtudásunkat.

Bájit (ház), de „ben bájit” már azt jelenti, hogy „bejáratos”. „Tárbut” (kultúra), de „ben tárbut” — kulturált, szelidített. „Gil” (kor) — „ben gil” (egykoru, kortárs). „Zug” (pár — cipőben is) de „ben zug” már életpárt jelent. „Semen” (olaj) — „ben semen” *akóvér*, termékeny). „Dáát” (tudás, értelem) — „ben dáát” azt jelenti, hogy értelmes.

כמה אתה משלם שכר-דירה? Mennyi házbért fizetsz? (Szósterint: Mennyit te fizetsz? házbért?)

איני משלם חמש לירות לחודש. Öt fontot fizetek havonta.

Felhívás

vidéki olvasóinkhoz

Az utóbbi hónapokban számos új telepitési pont létesült az ország különböző részein,

ahol nagyszámban laknak magyarnyelvű olék is.

Magukban a városokban és falvakban is lényeges eltolódások következtek be a lakosság származási összetételében. Kiadóhivatalunknak eddig nem állott módjában mindezekben a pontokon elárusítási helyeket felállítani és ebben az irányban számos panasz futott be hozzánk.

Míthogy célunk az UJ KELETET mindenüvé eljutatni,

ahol magyarnyelvű olék laknak, felkerjük barátainkat és olvasóinkat, közöljék velünk mielőbb

hol tartanák szükségesnek új elárusítóhelyek felállítását

és esetleg megfelelő árusítónak ajánlását, a név és cím pontos megjelölésével. Kiadóhivatalunk minden ilyen ösz-tónzést szívesen fogad és a lehetőséghez képest azonnal intézkedik.

Női szabászati tanfolyam
elsajátíthatja különféle ruhák, bluzok, szoknyák, kabát és kosztümök szabásmódját a legmodernebb szisztema szerint
Ziszovics, T. A. Lessing-u. 14.
Ugyanott férfi szabászati tanfolyam

LEVELEK
a szerkesztőhöz

Csatornaépítés Akaba és Gáza között

A hetekben olvastam egy nagyon érdekes cikket az Uj Keletben, amely azt magyarázza, hogy a Negev azért volna fontos az angolok részére, mert szeretnék csatornát építeni a Földközi tenger és az Akaba öböl között. Engedjék meg, hogy felhívjam a cikkíró figyelmét néhány tényre, ami talán figyelmüket elkerülte. Ugyanis gyakorlati szempontokból kétséges, hogy meg lehet építeni egy ilyen csatornát. A gázai part és az Akabai öböl között, Izrael területén, a vízválasztó legalacsonyabb pontja ugyanis körülbelül 450 méter magasságban van a tenger színe felett. Ennek jelentőségét talán legjobban úgy lehet megérteni, ha a Panama-csatorna néhány adatát emlitem meg.

Az Atlanti és a Csendes Óceánok között a panamai földszorosban a vízvá-

Vége a betöréseknek!

Az utóbbi időben előfordult sok betöréses lopásnak az az oka, hogy az ajtókat hiányosan védik. A NABOB-PATENT segítségével minden közönséges ajtózárra néhány perc alatt hatásos biztonsági zárra alakítható át, az ajtó megváltoztatása nélkül. A felülmúlhatatlan NABOB minden vaskereskedésben és lakosnál kapható. NABOB-bal jobban alszik.

lasztó legalacsonyabb pontja 81 méter magasságban van a tenger színe felett. Ezen a ponton keresztül készítették egy 67,5 méter mély bevágást, amiből a víz 12,5 métert tölt be és így a csatorna legmagasabb lépcsőjének vízszintje 26 méterre van a tenger színe felett. A hajókat erre a szintre kamaraszilipek utján emelik fel az egyik Óceánból és más szilipeken engedik le a tulsó oldalon. Az a nagymennyiségű vizet, ami a kamaraszilipek táplálásához kell, a Chagres folyó szolgáltatja.

Szóval egy Akaba-csatorna megoldása a Panama-csatorna problémáinak 5 és félszeres, eltekintve az egyező problémák aránytalanul nagyobb nehézségeitől. A megoldás természetesen elméletben lehetséges, mindazonban komoly technikai szaklapok ezt a kérdést a légvárák között emlegetik, még akkor is, ha a vízszolgáltatás kérdését ni is kapcsolják.

Egy másik megoldás volna, a csatorna készítése az Emeken, a Jordán völgyében, a Holt-tengeren és a Wadi Arabán keresztül, de egy ilyen terv is, gyenge kifejezést használva, nagyon kétséges, mert, vagy 1. a hajókat kellene leengedni a Holt tenger szintjére, amely körülbelül 400 méterre van a tenger sítintje alatt és újból felemelni, vagy 2. feltölteni vizel a Jordán völgyét és a Holt tengert a tenger szintjéig, de ebben az esetben Jericho és Tiberias eltűnne a víz alatt; továbbá a Holt-tenger kincsről is le kellene mondani, vagy 3. a csatornát végig a tenger sítintjén tartani, követni vele a nullás rétegvonalat és ezt még elgondolni is merész, ha az ember térképen néz utána, hogy ez mit is jelent. Ezenkívül maradna mind a három esetben a körülbelül 200 méteres vízválasztó kérdése a Holt-tenger és az Akaba öböl között.

Érdekes itt megemlíteni, hogy a Szuezi csatorna teljesen sik területen vonul keresztül és megépítésekor ilyen problémák egyáltalában nem merültek fel.

E. Nesher, építész, Jeruzsálem.

Kormánysegély nélkül a narancsültetvényesek beszüntetik a termelést

Értékesítési lehetőségek esetén 15 ezer embert lehetne nyáron foglalkoztatni

A narancstermelők tegnap tartották meg országos konferenciájukat Tel-Avivban, amelyen 250 delegátus vett részt. A narancstermelőknek ebben az évben ez már a harmadik konferenciája. A gyakori tanácskozásokat az teszi szükségessé, hogy a narancstermelés katasztrófális helyzetben van és a legtöbb termelő — az újabb deficitektől való félelmében — nem is hajlandó az új szezon munkálatait megkezdeni.

A konferencián megjelent dr. Jozsef közellátásügyi miniszter, aki beszédében ismertette, hogy az ország komoly gazdasági veszélyek előtt áll és ezért kérte a konferencia résztvevőit, vegyék figyelembe a kormány helyzetét. A kormány foglalkozik a narancstermelőknek nyújtandó segély módozataival és valószínű, hogy az ügyben változás fog bekövetkezni, amely nagyrésztben a jelenleg Londonban folyó tárgyalások sikeres kimenetétől függ. A miniszter végül kijelentette, hogy a kormányt foglalkoztatja az export-prémium kérdése, de a tervet különböző okok miatt el kellett vetni.

A citrus-gyümölcs értékesítő hivatal vezetője, J. Rokach, beszámolt az elmúlt szezon eredményeiről. Bejelentette, hogy citromot egyáltalán nem, grapefruitot pedig csak kisebb mennyiségben sikerült eladnunk. Ennek egyetlen oka a magas munkabér, amely megakadályozza az izraeli gyümölcs versenyképességét. Rokach közölte, hogy az ültetvények megfelelő megmunkálása esetén a nyári hónapokban átlagban 15 ezer munkást lehet állandóan foglalkoztatni. Ez a munka szerinte sokkal produktívabb, mint a szokásos közmunkák. A narancstermelés súlyos válsága miatt e pillanatban csak 4-5 ezer munkást foglalkoztatnak.

A konferencia határozatában a narancstermelők elkeseredésüket fejezik ki amiatt, hogy a kormány nem tett eleget a jogos követeléseiknek. Ez a követelés az olcsó és hosszulejáratu kölcsönökön túl elsősorban a kiviteli prémiumra apellál, mert a narancstermelők szerint prémium nélkül az egész narancstermelést meg kell szüntetni.

Leszállítják az éttermi árakat, a cukrászsütemények és a csokoládé árát

Az érdekeltek ellenállással fogadják a kormány takarékosági rendszabályait

A takarékosági rendelkezések értelmében a cukrászdákat hivatalos átiratban értesítették, hogy a jövőben tilos lesz készletükre tojást használni. Ezenkívül a cukrászdák a jövőben csak egyharmadát fogják megkapni az eddigi cukor- és zsiradék anyagnak. A lisztadagot is lényegesen csökkentik. A cukrászsütemények árát leszállítják és ennek megfelelően leszállítják a kávéházakban a felszolgált sütemények árát is.

Illetékes körök nem tartják valószínűnek, hogy a cukrászipar terén végrehajtott takarékosági rendszabályok munkáselbocsátásokat vonnának maguk után. A kormány elhatározta az ellenőrzés fokozását, hogy a takarékosági program végrehajtsa a cukrásziparban biztosítva legyen.

A cukrásziparra vonatkozó új rendelet az általános takarékosági rendszer kikiáltása napján lép életbe.

Az új rendelet az éttermi árakat is leszállítja. Egy-egy standard-menü ára 50-90 millel olcsóbbodik. Az étteremtulajdonosok annakidején sztrájkjal fenyegetődtek és ennek eredményeképpen si-

került is engedményeket elérniök az élelmiszeri felügyelőnél és a standardmenük árait túl magasan állapították meg. A vendéglőtulajdonosok most újra felkészülnek a döntő csatára. A harc kimenetele azonban bizonytalan, mert a jelenlegi közellátásügyi miniszternek, dr. Jozsefnek eltökélt szándéka hogy az egész vonalon rendet teremtsen.

A csokoládéüzletek tulajdonosai memorandummal fordultak az élelmiszerügyi felügyelőhöz és közölték, hogy az új rendszer életbe lépésétől kezdve kénytelenek lesznek beárni. Az érdekeltek szerint a takarékosági rendszer folytán a szaküzletek forgalma olyan minimális lesz, hogy az üzletet nem érdemes fenntartani.

A memorandummal kapcsolatban a közellátásügyi minisztérium illetékes szervei megjegyzik, hogy a takarékosági rendszer révén forgalomba hozott csokoládé mennyisége nem csökken, csak az árak olcsóbbodnak. A csokoládégyártást a rendszer olyképpen szabályozza, hogy a gyárak csak kevés számú standard-csokoládéformát fognak előállítani.

Mi lesz Janival ...?

... és a többiekkel, akik „rossz hajóra szálltak ...”

Történetesen Janinak hívják, de a neve nem is fontos. Ami érdekes benne, az az a tény, hogy egy tipust képvisel Izraelben, — egy sajátos magatartást és életformát: — azt hiszem nem túlzok, ha azt állítom, hogy manapság ezrével találmi Janiféleket az országban Dan-tól Beér Sevaig, sőt Ellatig.

A lágérben ...

Pesten csak futólag ismertem, jófor. mán látsból, — közelebbi viszonyba Németországban kerültem vele. Az egyik bajor DP lágérben vetekenykedett, mint segédszakács. Ahogy elmondotta viselt dolgait, kiderült, hogy története ugyanannyira, vagy ugyanolyan kevéssé érdekes, mint a legtöbbünké: — munkaszolgálat, koncentrációs tábor, csodálatos megmenekülés stb. stb.

„Miért jöttél el?” — kérdeztem. A vállát vonja bizonytalan kémozdulattal, úgyhogy már előre kétérdve teszem fel a második kérdést: — „Palesztina?” Jani lenézően mosolyog. „Nem öregem, — szó sem lehet róla. Mi tagadás, — az elején még gondoltam rá, végeredményben „velük” jöttem el, de azóta kiábrándultam.” — „Miből?” — kérdezem csodálkozva. Jani ismét a vállát vonja és csak nagysokára kezdi el a magyarázatot. — „Nézd, nekem elegendem van a zsidókból. Te is látod, mi megy itt a lágérekben: aki nem beszél jiddisül az elveszett ember.” — „Dehát az országban még sincs így!” — kockázatom meg; de ő türelmetlenül legyint. — „Kibuc? — nem ö-

regem, az nem nekem való.” — „Nos, akkor mik a terved?” — Végigsimítja a homlokát és úgy mondja halkán, tisztelttel, mint valami szent nevet: Ausztália. Az igen. Esetleg Északamerika A legrosszabb esetben Csile ...

Párisban ...

Körülbelül egy év múlva találkoztam vele újból, — ezúttal Párisban.

„Nos, mi a helyzet?” — kérdi — határozottan lefogyott, mióta nem láttam. — időközben rángatta a szemöldökét. Aznap érkeztem meg, még kábultan a nagyvárostól és utbaigazítást kértem. „Az lehet” — mondja kissé megnyugodva. „Mindenekelőtt a rue Rembrandt, — ott rögtön kapsz ezer frankot. Aztán a Secrétán, — ha kinyitod a s tád, tölük is „legombolhatsz” havonta ezret. Fennmarad még a Segur, — ez nehezebb, de kiserhatsz valamit, főleg ruhát. Apropos — elmehetsz a rue Téheranba is és ha privát címet.” Egyébként mit csinál az „jó dumád” van, még adhatok néhány it?” — kérdem. Körülmező, aztán a fülembesugja: „Venezuela.” Miután elváltunk, még utánamkijált és biztosít arról, hogy a napi, piaci áron felül kész átvinn tőlem az étkezési jegyeket, amelyeket az említett intézményektől fogok kapni.

Megérkezett ...

Összel Hedera mellett ácsorgom már-már reményteljesítve várva tizedmagam-mal egy jótét „trempe”, — mikor új

A dzsukkok betegségeket terjesztenek

Semmisítsd meg őket PHOSPHAN-nal

HIRSCH M.

Mechanikai és autogén-villanyhegesztő üzemeltető T. A. N. chlat Benjamin 147 alól

T. A. SALAME-ut 144

alá helye?te át. Minden e szakmába vágó munkálatokat garanciával vállal.

jövevény csatlakozik a csoporthoz: — Jani. Egészen jól fest így, barnásült arccal, egyensaprában, katonazubbonyban, — zavartan mosolyogva fogadja az üdvözlőszómet. „Hát igen...” — mondja, — „mégis csak idekerültem.” Nyilvánvalóan szegényli. „Párisban minden bedöglött, — nem adnak vizumot sehova”. Aztán felszegi a fejét és elvigyorodik. „Azt mondták, hogy itt szükség van katonára, — én pedig, ha verekedni kell, benne vagyok!...” — „Hol voltál mostanáig?” — kérdem. Tétova gesztussal mutat maga köré. — „Sokfelé. A Galilában, Jeruzsálemben, a Negevben, most is onnan vagyok szabadságon.”

Mi lesz most? ...

Utolsó találkozásunkra Tel-Avivban került sor a napokban. Jani még egyenruhában van, de amint mondja leszere-lőfében. Arca még barnább, mint a múltkor, de gonderhes, zavart. „Hogy mi lesz most?” — visszhangozza a kérdésem, — „nem tudom”. Bizisten nem tudom. Egyedül vagyok, rokonom sincs, szakmám sem és héberül képtelen vagyok megtanulni. Egész idő alatt magyar „sráokkal” voltam együtt. Es öregem, hiába, nem tehetek róla, én nem vagyok idealista, én nem akarok kibúcha menni!...” Tiltakozik, tvitakozik, pedig én nem is érvelek, csak hallgatom, amint idegesen kópékdi a szavakat a cigarettája mellől. „Öregem, — eddig jó volt, eddig verekedni kellett, ebbe benne voltam, de mit csináljak most? Talán kapnék valami küll-munkát épületen, de minék, miért? Nem tudok héberül és — és hiába, ez az ország nem jelent nekem semmit!” — De hát mit csináltál volna Ausztráliában vagy Csileben?” — kérdem. Legyint: — „Az más...” — Bucszunk, rámmosolyog, aztán a vállát vonja: — „Jihje tov!” Ezt már megtanultam!

S. O. S ...

Sokan vannak. Csaknem naponta találkozem egyikükkel-másikkal, zsebvágott kézzel, lehajtott fővel roják az uccákat. Történetük kisebb-nagyobb eltérésekkel ugyanaz, mint Janié. Vételmentül kerültek ide, vagy „jobb hijján”, — némelyikük hangosan elcédetlenkedik, legtöbbjük kalandos terveket s t. Bizonnyára van közöttük mindenféle anyanyelvű, de nekem az az érzésem, hogy a legtöbbben magyarok. A háboru áldozatait? — elvesztett, reménytelenül kislilót figurák? — szeretném hinni, hogy nem. Végeredményben távolról sem olyan cinikusak, mint mutatják. Ezek a szegény fiúk a kalandort játsszák, a nemzetközi csavargót, az elszánt soldoskatonát, pedig csak egy jó sóra várnak, — praktikus tanácsra, — valami gyakorlati és konstruktív segítségre. Legtöbbjük semilyen más nyelvet nem beszél a magyaron kívül és irtóznak félnek a hivataloktól, héber nyelvű hirdeményektől, felhívásoktól és a kollektív akcióktól, melyekből így következetesen és sértődve kimaradnak.

Valahogy egyénileg, tapintatosan és nagy türelemmel, végtelen jószándékkal kéne megfogni őket.

Nehéz. — Jihje tov?

Gé.Ká

HIREK

5709 Ijjar 5, sTerda.
1949 május 4.
A zsidó állam kialakításának napja.
— 000 —

Miről tárgyalt Golda a Kremlben?

Oroszországból való elutazása előtt Golda Meirsohn, Izrael oroszországi követe elment a Kremlbe bucsuzni. A bucsulátogatás pontosan erev-pészách napjára esett. A látogatás után hiába faggatták Goldát, kivel tárgyalt, miről tárgyalt, egyetlen betűt sem volt hajlandó elárulni.

Másnap, pészách első napján Golda elment a moszkvai nagytemplomba. Itt aztán megdöbben a rejtély. Látnolás közben ugyanis a főbbi kacsaringós „miserák”-t csinált Sztálinnak és Goldának. Vagyis egy „mi seberák”-ba foglalta mindkettőnek a nevét.

A rejtély megoldódott, Gold nyilván Sztálinnal beszélt. A befentesek ragyogtak az örömtől. Hátra volt még azonban a másik kérdés: *miről tárgyalt Golda Sztálinnal?*

Az egyik moszkvai bábos a következéppen fejtette meg a kérdést:

— A dolog roppant egyszerű. Azonos „mi seberák” — a zsidó feltételeket jelent. S minthogy a szovjet nem idomulhat Izraelhez, meg kell fordítani a tételt. Golda tehát a következőket mondhatta: Bucsuzni jöttem. Ha?za kell memmem, mert kineveztek munkügyi miniszternek. De mielőtt hazamegyek, azt szeretném megtudni, hogyan oldjátok meg ti a munkügyi kérdést — sztrájk nélkül és sztrájkolók nélkül...

— Az Uj Kelet legközelebbi száma holnap, csütörtökön a rendes időben jelenik meg.

— *Halálra gázoltak egy fiatal leányt.* A tel-avivi új Makkabi-negyed országútján egy 18—20 éves leány holttestét találták kedden. A leányt, aki kerékpáron haladt az uton, alig gázolta el. A kihívott mentők a Hadassza-kórház halotaskamrájába szállították a holttestet.

„SILGHA”
KÖZMETIKAI SZALON
TEL-AVIV, PINSKER 21.
Hormon- és más ultramodern kezelés

— *Kigyulladt a chederai autóbusszállomás benzinkútja.* Nagy riadalmat keltett kedde délelőtt a chederai autóbusszállomáson, amikor egy eldobott cigarettavégéből a benzinnel áztatott föld lángkapcsa. A tűz áttért a benzinkút gumicsővére és azzal fenyegetett, hogy az egész kutat a levegőberopíti. Ebben az esetben ugyanis borzalmas méretű szerezétség történt volna az utasokkal és autóbusszokkal zsúfolt állomáson. A vesztőt az Egged-állomás Katz nevű vezetőjének lélekjelenléte hárította el. Katz az első lángra az égő benzincsőhöz ugrott, elzárta a tankkal összekötő csapot és ezzel megakadályozta a biztos robbanást. A kihívott rendőrség azonnal leszerelte az egész kutat és eloltotta a még benne lappangó tüzet.

Elsőrangú szakmunkást keresünk,
jó feltételek mellett, kézzel varrott női és férficipők készítéséhez.
SZALON „TIV”
Tel-Aviv, Pinsker 2. Passage.

— *Uj ügyvédek aváltak.* A jeruzsálemi legfelső bíróságon dr. Zmora, a felsőbb bíróság elnöke öt új izraeli ügyvédi diplomáját osztotta ki. Az ügyvédek között szerepel dr. Fendrich Ernő és dr. Schwatz Vilmos is, akik mindketten a kolozsvári egyetemen végeztek tanulmányokat és néhány év óta tartózkodnak Izraelben.

— *A jeruzsálemi Hitáhdut Oléj Hungária új irodáját* a Máry hercegnő-ucca 11. szám alatt megnyitotta. Hivatalos órák d. u. 4—6 között. Ugyanebben a helyiségben van a Hitáhdut Oléj Jugoszlávia irodája is.

Ben Gurion beszéde

(Második oldali cikkünk folytatása)

gyobb mértékben segítségére voltak Izrael államának megteremtésében és elismerésében, elsősorban pedig az Amerikai Egyesült Államoknak és a Szovjetunió-nak.

Ezután a miniszterelnök az állam belső problémáira tért át. Részletesen foglalkozott a kisebbségek kérdésével, amelyeknek kezelésében a maradéktalan társadalmi és politikai egyenjogúság elve fogja vezetni a kormányt, valamint a zsidó népet.

Az igazi próbakö: az alijja befogadása

— De a zsidó állam igazi próbatétele az lesz, hogy milyen mértékben és módon tudja megoldani az alijja befogadása és a kibuc galujot kérdését. Az életképességünk és cselekvőképességünk függ attól, hogy jól tudjuk-e szivni az olékat és be tudjuk-e őket gyikereztetni a zsidó államba. Nem dicsőkedhetünk azzal, hogy ezt a képességünket az alijja befogadása terén máig elegendő mértékben bebizonyítottuk volna. Nagy ünnepeknek ezen a napján be kell vallanunk ezt a nyugtalanító és keserű igazságot.

— Egész idő alatt tudtuk, hogy nincsen alijja, telepítés és új megélhetési források teremtése nélkül. Nem lehet kibuc-galujot az ország gazdasági lehetőségének kifejlesztése nélkül, ugy a mezőgazdaságban, mint az iparban, a szállításban, az építkezésben, a tengeren és a levegőben. Az országfejlesztéshez viszont mesébeillő tökére van szükség, amelyeket a zsidó állam valamennyi polgárával és lakosával együtt képtelen előteremteni és ezért nagyrésztüknek szük.

— A felelősség oroszlámrésze a szükséges anyagi eszközöknek belföldön és külföldön való megszerzéséért a kormányra és a Szochnutra hárul. De egyedül a kormány és a Szochnut kezdeményezése nem elég. Az összes gazdasági

tények és polgárok összességének, a férfiaknak és nőknek együttes összefogásánálkül nem valósítható meg.

Az első számú ellenség — a drágaság

— A legnagyobb és legveszedelmesebb akadály, amely meghússítja az országfejlesztésre, az olébefogadásra és a tökére bekapcsolódására irányuló összes törekvéseket, — az élet drágasága. A drágaság zárja el a külföldi töké beáramlásának útját, ez akadályozza meg az ipar terjeszkedését, feltartóztatja az építkezést és a lakáskérdés megoldását, beklyóba veri a telepítómunkát, összezsugorítja az áru kivitelét, csökkenti a munkalehetőségeket, leszorítja a néptömegek életszínvonalát, hátráltatja az alijja befogadást és végeredményben lehetetlenné teszi a további alijját. A drágaságot azonban nem lehet letörni a mezőgazdák, a munkások a gyárosok és szokszervezetek kollektív és egyéni erőkifejtése nélkül. Mindenkinek részt kell vennie ebben a maga helyén, a maga szakmájában, a maga gazdaságában és hivatalában. A drágaságot nem az életszínvonal leszállításával fogjuk megszüntetni, hanem csakis a pazarlás megszüntetésével és a termelőerő fokozásával. Mert minden szegénységünk és sokrétű szükségleteink ellenére — a hadseregtől a magánháztartásig — sokat pazarolunk. A pazarlás, a fényezés és a túlzott haszn megzúntatása életkérdés számunkra és nincs olyan ember, aki ebben segíteni ne tudna.

A miniszterelnök végül az 1947 november 29-iki UNO-határozat óta eltelt idő történéseinek fontosabb fejteit ismertette, valamint a felszabadító háboru területi eredményeit és azok nagy jelentőségét az állam fejlődése, a gazdasági élet megerősödése és a telepítési műjövőjének szempontjából.

Kedden este diszülést tartott a Kneszet

A nemzetgyűlés kedden este diszülést tartott. A Ház zsúfolt padsoraiban ezúttal helyet foglaltak a Szochnut vezetőségének és a cionista akcióbizottság tagjai és külföldi tagjai és számos vendég. Sprinzak elnök nyitotta meg az ünnepi ülést és felolvasta dr. Weizmann ál-

lamelnök a Kneszethez és az ország lakosságához intézett táviratát. Utána drámai erővel érzékeltette a nemzet hálás emlékezését a felszabadító háboru hősi halottai felett. Befejzésül a Kneszet tagjai és a jelenlévők meghatóttan énekeltek el a Hatikvát.

Táncsal és vigalommal kezdődtek a függetlenségi nap ünnepei

Az ország minden városában, községében és kibucában örömmámorban kezdődött meg a függetlenségi ünnep. Tel-Avivban a Kneszet ülésének befejezése jelezte az ünnep kezdetét. Az emberek tízezrei özönlöttek az uccákra. A nemzetgyűlés előtti terezen nagy tömegek hallgatták a katonazenekar játékat, amelyet hangszórókon továbbítottak a város minden pontjára.

A tömegek figyelmézetten hallgatták végig Ben Gurion miniszterelnök rádiószeretát, majd kezdetét vette a tánc és a vigalom, amelyhez hasonló a zsidó város 1947 november 29-ike óta nem látott. Ifjusági csoportok, autókön és kérekrpáros csoportokban járták be énekelve

az uccákat. A fellobogozott házak, a kivilágított kirakatok és messzire világító neoncsövek és tüzijátékok fényében táncoló csoportok képződtek.

Jeruzsálemben, miután a romémai Nordautóterén felavatták a város védelmében daulterén hálottak emlékművét, a Hagana régi harcósainak felvonulásával kezdődött az ünnep. A menet az emlékmű elől a rechavivai lányiskolához vonult, ahol kiosztották a Mismár Haam (Népszerűségi) tagjainak kitüntetését. A hadsereg egy csoportja Jeruzsálem déli részének arar adombjára ment, ahonnan látni lehet az Ecion-csoport falainak romjait és innen áldozott az egyévvél ezelőtt elesettek emlékének.

A függetlenségi nap tel-avivi programja

Háromnegyed 11kor az iskolák utolsó évfolyambeli diákjai felvonulnak a Kirjába, ahol She?ár közoktatásügyi miniszter beszél hozzájuk. 11 órakor az Allenby-uccai nagytemplomban háradó isten tisztelet. 12 órakor az államelnöknek a Kirjában levő irodájában Sprin?ak elnök helyettes fogadja a diplomáciai kart. Délután 4 órakor a Ben Jehuda és Idelsohn-ucca sarkán felállított emeivényen az államelnök helyettese, a miniszterelnök, a katonai főparancsnok, a diplomáciai kar és meghívottak fogadják a zsidó hadsereg felvonulását. A menetet Kikar Mosavotól indul és áthalad az Allenby, Ben Jehuda, Arlozoroff-uccákon és a Ditzengoff-King George sarkán fejeződik be. Délután 6 órakor a miniszter

elnökség kertjében Ben Gurion miniszterelnök és felesége a meghívottak számára fogadást tart.

A város követező pontjain fogják hangszórókon közvetíteni az ünnepeket: Ditzengoff-tér, Kneszet-tér (a tengerparton), Magne Dávid-tér, a jaffai King George-köruton és a Hatikva-negyed.

A városi autóbusszok déli 2 órakor leállanak és csak este 7 órakor indul meg újra a forgalom.

A Karmel filmnek az elmúlt évről készített eseménysoroztatát Jeruzsálemben az Orion, Haifán a Hadár, Tel-Avivban az Eden és Ramat-Ganban az Amfil-teatern moziban fogják játszani.

— *Rajk László táviratot küldött a függetlenségi napra.* A kormány hivatalos sajtóirodája közli: Rajk László, Magyarország külügyminisztere a következő szövegű táviratot intézte Sháret külügy miniszterhez: „Nem?eti ünnepek alkalmából fogadja a magyar kormány a magyar kormányhoz Izrael népéhez intézett szívélyes szerencsekívánatait.”

RÁDIÓ

(Rövidhullám: 43.9 méter, (6820 kilocycle) és 36.7 méter (8170 kilocycle), középhullám: 460 méter (651.63 kilocycle).

6:50: torna, 7: hírek, 7:15: zene, 8: Scherr Irene hanglemézti, 9: ünnepi muzsika, 10: katonai szemle és zászlóátnyújtás a jeruzsálemi új stadionban, 10:45: Széar közoktatásügyi miniszter ünnepi beszéde az iskolák növendékeihez, 11: könnyű zene és beszámoló az országban rendezett függetlenségi ünnepekről, 12: Sprinzak helyettes államelnök fogadja az állam méltóságait és a diplomátákat a kormányzóhelytelyen, 13:30: hírek, 13:45: indulók, 14: angol hírek, 14:45: a rádió zenekarának műsora, 15:45: beszélő a függetlenségi ünnep katonai díszfelvonulásáról, 17: héber dalok, 17:30: ifjusági műsor, 18: hírek, 18:15: Beethoven zene (Egmont-nyitány, 5.ös számú szimfónia és Leonora 3.as számú nyitánya), 19:45: Tanach-részletek, 20: hírek, 20:15: néptáncok közvetítése a Hapoel teremből, 20:45: népi műsor a függetlenségi nap alkalmából zenekarok és énekkarok közreműködésével, 21:45: jiddisnyelvű adás a galut részére, 22: angol hírek, 22:15: héber hírek, 22:30: a Hapoel teremben folyó műsor közvetítésének folytatása.

APRÓHIRDETÉSEK

UJ OLEK FIGYELMEBE! Palesztina legnagyobb könyvtára, szakszertűen szortírozott modern regényeivel áll rendelkezésére. Megérkeztek a téli újdonságok. Használt és új könyvek olcsó kiadására. *D A A T magyar könyvtár,* Tel-Aviv, Rotschild Blv. 86.

TELJES PENSIOT kaphat magyarajku férfi erdélyi családnál. *Steinberger Béla,* Haifa, Rechov Stanton 24.

ÜGYES ügynököt keresek olcsó olajfestmények eladására. Cim: *TELARIS,* (Holon mellett), Rechov Bét. 1.

BUTORT legelőnyösebben vehet, cserélhet, eladhat *Grünfeld Testvérek-nél,* Tel-Aviv, Jochanan Haszandler 18. (Schenkin-saroknál.) Ugyanott butorok átpoliturozását is vállaljuk.

IRÓGEPEK, SZÁMOLÓGÉPEK vétele, eladása, kölcsönzése, *Feuchtwanger,* Tel Aviv, Achad Haam u. 24.

VIZVEZETEK SZERELEST, átalakítást, javítást, garanciával vállal: *Gyenes,* T. A. Derech Pétach-Tikva 29. Nachmani 67.

ÜJONSÁG a sodronykapcsos vaságyak készítésében a **SZELL-féle 4476-os** patent. Minőségben és erősségben utóéletetlen. Nem szakítja ágyneműjét. Raktáron: kettős, falhozáltható és össze-csukható 4476-os patent ágyak. Viszont-eladóknak árkedve?mény. Ágykészítők sodrony külön is kaphatnak **SZELL IZRAEL** lakatos műhelyében, T. A. Akiva Aeger 6. Tachana Merkazitnál.

JÁMBOR ELISEVA kölcsönkönyvtárában, Tel-Aviv Allenby 84 (az udvarban) a legfrissebb könyvújdonságok kaphatók. Előnyös fizetési feltételek.

HAIFAI MEGBIZOTTAINK: Grünberger Arnold, Shapira u. 13 és a Jashar cég, Sara u. 6. Merkaz Chadás. II. e. Tel. 40—25.

HIRDETESEKET Jeruzsálemben felvesz *Stegler Armin* magyar kölcsönkönyvtára, az Eggeddel szemben lévő kis utcában.

BEER JAAKOV megbízottunk, aki hirdetéseket is felvesz, *Leichner Sandor,* újságpavillon, az autóbussz végállomásánál.

Nyomatott az Uj Kelet nyomdájában Tel Aviv, Rechov Schlesinger 9.